

Søker

Opplysninger om institusjonen

Kommunenavn	Bodø kommune
Institusjonsnavn	Bodø bibliotek
Postadresse	Postboks 289
Postnummer	8001
Poststed	Bodø
Institusjonens leder	
Fornavn	Stine
Etternavn	Qvigstad Jenvin
Telefon	48 111 399
E-post	bibliotek@stormen.no

Sluttrapport

Tittel på tiltaket	Fengslende litterære tips
Tildelt beløp	75 000
Antall tildelingsår	1-årig
Tidsperiode	2024, 2025

Mål for tiltaket

Presentere litteratur til innsatte i Bodø fengsel med mål om å:

Øke leselyst

Vise frem god litteratur

Fortelle om gode leseopplevelser

Inspirere til å bli nysgjerrig på ulike litteraturuttrykk

Vi vil ha lyktes med å nå målene hvis materialet vi presenterer blir lånt, og hvis det blir en økt etterspørsel etter bøker.

Rapport

Sluttrapport for prosjektet Fengslende litterære tips

Bakgrunn og målsetting

Bodø fengsel er et høysikkerhetsfengsel med plass til 56 innsatte. Det ble bygd under krigen på en tomt som da lå mer landlig til. Nå er den skvist inn i et boligfelt med lite natur rundt. De som soner her har ikke tilgang på internett, mobil eller strømmetjenester. Gjennom å tilby alt fra faglitteratur, gjennom reisebeskrivelser til Fantasy, fungerer Fengselsbiblioteket både som deres kilde til informasjon om samfunnet og deres flukt fra virkeligheten. Men i Fengselsbiblioteket er det film og serier som er mest populært. Derfor ønsket vi å ta noen grep for å øke interessen for litteratur ved Bodø fengsel gjennom aktiv formidling.

Dermed ble prosjektet Fengslende litterære tips initiert. Målet har vært å:

- Øke leselysten blant innsatte
- Presentere god og variert litteratur
- Inspirere til nysgjerrighet rundt ulike litteraturuttrykk
- Skape gode leseopplevelser

Prosjektet bygger på strategiplanen til Stormen bibliotek (2023–2025), som vektlegger aktiv formidling og samarbeid med fengselsbiblioteket.

Gjennomføring

Vi har gjennomført 10 formidlingsbesøk med ansatte ved Stormen bibliotek. De ansatte har presentert litteratur rundt ulike tema med ulike litteraturuttrykk. De har vært innom faglitteratur for voksne og ungdom, grafiske romaner, ulik skjønnlitteratur og interaktiv lesing.

I forkant av hvert besøk ble det produsert en brosjyre som presenterte tema og litteraturen som var aktuelt for hvert besøk. Disse brosjyrene ble distribuert ut til hver avdeling ved fengselet, og var tilgjengelig i fengselsbibliotekets lokaler.

Hvert formidlingsbesøk er gjennomført i fengselsbibliotekets lokaler. Det ble servert kaffe og gjærbakst. Hvert arrangement hadde forhåndspåmelding av sikkerhetshensyn. Vi kunne maksimalt ha 10 innsatte samtidig i fengselsbibliotekets lokaler. Dersom det var flere påmeldte, ble arrangementet flyttet til et større rom.

Bibliotekarene/medarbeiderne fra Stormen bibliotek ble frikjøpt i 2 dager for planlegging og gjennomføring. Det ble leid inn vikarer til oppdekking av skrankevakt på Stormen bibliotek.

Fengselsbiblioteket samarbeidet tett med A-teamet ved Bodø fengsel i planleggingsfasen for tilrettelegging og valg av passende rom.

På grunn kutt i stillinger ved Stormen bibliotek og store omstillinger i personalgruppen og arbeidsrutinene, i et allerede travelt år på grunn av at Bodø var Europeisk kulturhovedstad i 2024, tok det litt tid å komme i gang med prosjektet. Derfor ble de fleste formidlingsbesøkene gjennomført først i 2025, som tidligere meldt til Nasjonalbiblioteket.

Resultater og evaluering

Besøkene ble godt mottatt av innsatte, og det har vært positiv respons både under og etter formidlingene. De innsatte har satt stor pris på avbrekkene disse presentasjonene har gitt fra deres vanlige rutine. Interessen fra de innsatte har vært stor, og flere deltok på flere presentasjoner.

Det er vanskelig å se om prosjektet i seg selv har ført til økt lån, siden svingningene i typen innsatte har like stor innvirkning på statistikken som prosjektet. I et fengselsbibliotek vil én løslatt lesehest merkes godt på statistikken. Samtidig har det vært fint å kunne delta inn med ulike medarbeidere, ulike tema og vinklinger på formidlingene, slik at de innsatte har fått oppleve mangfoldet både i litteratur og tilnærminger til denne. Flere av de innsatte har kort skolegang og kan ha lest lite, men hadde mange spørsmål til temaene som ble tatt opp. Både spørsmålene underveis og samtalen i etterkant av formidlingen, har også vært med på å løfte fram de store variasjonene som finnes i litteraturen ut over hva de har blitt gjort kjent med gjennom tidligere skolegang.

Fengselsbiblioteket har sett en økt interesse for litteratur blant innsatte i etterkant av formidlingsbesøkene. Det har vært mye snakk blant de innsatte om bøkene og temaene som ble presentert. Og de innsatte har også etterspurt tilsvarende litteratur.

Bibliotekarene og andre medarbeidere som har bidratt har fått verdifull erfaring med formidling i en annerledes kontekst. De ansatte har gitt tilbakemelding på at det har vært fint å få tid til å arbeid

med bøker og tema som har interessert dem, og også få formidle og samtale om litteratur på en arena som ikke er åpen for alle. De innsatte har ulik bakgrunn, utdanningsnivå og erfaring, og det har ført til fine og annerledes samtaler rundt de ulike bøkene/temaene. Prosjektet har styrket samarbeidet mellom Stormen bibliotek og Bodø fengsel.

Erfaringer og veien videre

Prosjektet har tydelig demonstrert at aktiv formidling av litteratur i fengsel har stor verdi. Gjennom formidlingen får deltakerne tilgang til litteratur på en måte som fremmer engasjement og interesse. Og det bidrar til å skape et mer positivt og inkluderende miljø.

Samtidig er det en utfordrende målgruppe å nå med relevant innhold, ettersom det er stor variasjon i lesevaner og interesser – fra dedikerte lesere som leser flere bøker i uken, til unge menn som aldri har åpnet en bok. Våre erfaringer viser at det å treffe med temaer som engasjerer er viktig, men formidlerens engasjement var avgjørende for å vekke interesse og skape gode opplevelser. Derfor er samarbeidet mellom fengselet og biblioteket i forkant, samt at de som formidler får god tid til å forberede seg, særdeles viktig.

Erfaringene fra 2024/2025 vil bli brukt til å videreutvikle formidlingsmetodene og vurdere muligheten for å utvide tilbudet.

Stormen bibliotek ønsker å videreføre samarbeidet med Bodø fengsel og ser på muligheter for nye prosjekter og arrangementer i 2026.

Regnskap

- [Regnskapsrapport.pdf](#)

Vedlegg